

โมทนาสาธุสาร

ฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓

พระธรรมะเทศนาเนื่องใน “โครงการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติในหลวง ๘๒พรรษา”

วันพุธที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

โมทนาสาธุกับทุกคนที่มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในคุณพระรัตนตรัยอันมีสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประธาน เพราะฉะนั้นธรรมะใดๆของพระพุทธเจ้านี้เป็นนิยานิกรธรรมก็คือปัญญาอันแหละพระองค์แสดงปัญญาให้รู้แจ้งให้ทุกคนเข้าใจในสิ่งที่ไม่เคยรู้ให้รู้ขึ้นมาเพราะฉะนั้นปัญญาก็คือเหตุผลที่ถูกต้องไม่ว่าจะทำอะไรต้องใช้เหตุผลทั้งหมด จะเป็นการให้ทานต้องมีเหตุผลในทานในการแบ่งปันหรืออภัยทานยกความรู้สึกออกไปจากใจ ในศีลละเว้นทั้งหมดเลย ทำไมจึงต้องให้ทานทำไมจึงต้องละเว้นให้เป็นศีล เพราะว่ามันมีโทษอยู่ ถ้าไม่รู้จักทานหรือจาละสลະออกไปแล้วสิ่งที่มีอยู่ในจิตมันก็เป็นความกังวลหรือห่วงใยความอาลัยอาวรณ์ทุกอย่างจึงต้องให้หมดไปสิ้นไปด้วยการให้ทานหรือละเว้นไปเสียถ้าไม่ละเว้นก็จะเกิดโทษทุกข์ภัยอันตรายจะต้องมีเวรมีกรรมหรือต้องมีทุกข์มีโทษ เพราะฉะนั้นต้องมีการอดใจนั้นแหละ เพราะฉะนั้นปัญญาเหตุผลที่ถูกต้องคือเหตุผลในการที่จะต้องมีทานมีการสลະออก ทั้งทานภายในทานภายนอก แล้วก็ศีลภายในศีลภายนอกละเว้นภายในละเว้นภายนอกนี้ เนกขัมมะอดใจภายในเนกขัมมะอดใจภายนอก ปัญญาเหตุผลภายในปัญญาเหตุผลภายนอกด้วยความเพียรความพยายามที่จะทำต่อไป มันก็เป็นวิริยะ อดกลั้นอดทนก็เป็นขันติ มีความจริงใจในการสลະคืนสลະออกก็เป็นสังขะ มีความปรารถนาที่จะให้จิตใจบริสุทธิ์ผ่องใสหรือว่างก็เป็นอธิษฐาน ทำด้วยใจรักก็เป็นเมตตา ที่หลังเมื่อจิตไว้เจตนาแล้วก็อุเบกขาวางเฉยนั้นแหละล้วนแล้วแต่เป็นเหตุผลโยงกันทั้งหมดเชื่อมกันทั้งหมดเลยปัญญาคือเหตุผลถูกต้องมีจิตเจตนาที่มีความรู้สึกนึกคิดในเหตุผลที่ถูกต้องแล้วจึงสามารถมาจัดมาทำให้เป็นทานเป็นศีลเป็นเนกขัมมะเป็นปัญญาเป็นวิริยะขันติสังขะอธิษฐานเมตตาอุเบกขาเนียแล้วก็ทุกอย่างต้องจำไว้แยกไว้ ส่วนภายนอกนั้นเป็นวัตถุก็จัดเป็นทานภายนอก ความรู้สึกนึกคิดจัดเป็นทานภายใน ศีลละเว้นภายนอกก็จัดเป็นวัตถุทั้งหมด ที่ไม่ข้องเกี่ยวยึดติดละเว้นภายในก็เกี่ยวกับจิตความรู้สึกนึกคิดของตนเอง เนกขัมมะภายในเนกขัมมะภายนอกยังต้องแยกออกให้พิจารณาเป็นสองอย่างหรือสองนัยแล้วเราก็จะไม่หลงไม่ยึดติดในสิ่งที่เราสามารถสรุปได้ทั้งเหตุผลภายนอกทั้งเหตุผลภายในที่เราจะต้องใช้ปัญญาพิจารณาคือทำความเข้าใจทั้งเหตุผลภายในทั้งเหตุผลภายนอกแล้วเราจึงจะตัดสินใจได้ว่าอันนี้เป็นส่วนภายนอกว่าอันนี้เป็นส่วนภายใน ปัญญาภายนอกปัญญาภายใน เมื่อเราจับหลักของปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้องได้แล้วเราก็รู้จักแยกทุกข์ทั้งหลายทุกข์กายทุกข์ใจ ทุกข์กายภายในทุกข์กายภายนอก ทุกข์กายภายนอกคือต้องทำการทำงานด้วยความหนักหน็ดเหนื่อย ทุกข์กายภายในก็คือสังขารเจ็บไข้ได้ป่วยอะไรพวกนี้เราจะต้องรู้จักแยกแยะออกมาใช้เหตุผลทุกเรื่องเราจะได้ไม่หลงประเด็นหรือเราจะได้ไม่ไปยึดติดหรือไม่ทุกข์เกินไปหรือไม่ทุกข์เกิดจากความไม่จำเป็นที่ไม่ต้องทุกข์เพราะสติปัญญาคำว่าสติปัญญาคือระลึกถึงเหตุผลต้องว่าอย่างนี้ไม่ได้ใช้เหตุผลที่ผิดแนวทาง เพราะฉะนั้นเราต้องใช้ปัญญาเหตุผลแล้วสัมปชัญญะเพราะรู้รู้เหตุผลก็คือรู้แบบแผนก็คือรู้ว่าอันนี้เป็นทาน ทานนั้นเป็นแบบแผน รู้ศีลศีลก็เป็นแบบแผน สัมปชัญญะ รู้เนกขัมมะ เนกขัมมะก็เป็นแบบแผน รู้จักปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้องที่จะเอาเป็นแบบแผนก็คือเอาเหตุผลนั้นแหละ

เป็นมาตรฐานหรือเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือเป็นแบบแผน เอาความเพียรก่อนที่เราจะเพียรเราจะเพียรให้ถูกแบบแผนหรือการที่เราจะเอาขันติอดกลั้นอดทนเราก็ดึงให้อยู่ในแบบแผน หรือสักจะมีความจริงใจในแบบแผนหรือในอธิษฐานปรารถนาที่จะไม่นอกกรีดนอกรอยนอกแบบนอกแผน มีเมตตารักใคร่ในแบบแผนแล้วก็อุเบกขาวางเฉยกับสิ่งที่ไม่ใช่อุเบกขาทั้งหมดทั้งภายในภายนอก แล้วจิตของเราจะเป็นระเบียบจิตของเราจะเป็นระเบียบได้ก็เพราะเรามีแบบแผนในการคิดการนึกทางกายทางวาจาทางจิต เราจะได้ไม่หลงประเด็น แล้วเราก็จะสามารถแยกแยะทุกข้อออกไปแทนที่จะเป็นทุกข์ใหญ่ก็กลายเป็นทุกข์เล็กทุกข์น้อยไปเรารู้ว่านี่ทุกข์ทางกายนี่ทุกข์ทางจิตทุกข์ทางวาจาที่เราพูดผิดหรืออะไรเนี่ยเราจะได้ออกออกมาเป็นปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้องเมื่อเรามีความชำนาญแล้วปัญญานั้นก็กลายเป็นญาณความรู้คือความเฉลียวฉลาดคือฉลาดในเหตุผลที่ถูกต้องรู้ง่ายเข้าใจเร็วแล้วเราก็ไม่หลงประเด็นไม่ไปยึดติดในสิ่งที่ไม่ใช่ไม่เกี่ยวกับปัญญาเราก็ไม่เอาไม่นำมาประพฤติปฏิบัติเพราะว่าไม่ใช่ทางพ้นทุกข์เราก็สามารถเลือกเอาที่เหมาะสมกับที่เอาตมาเลือกเอาบารมีเนี่ยมาเทศน์มาสอนเพราะเอาตมาพิจารณาเห็นว่าบารมีนี้เป็นอุปมาทธรรมเป็นธรรมที่ยิ่งใหญ่ที่สามารถทำบุญชดเชยบารมีให้เป็นพระพุทธเจ้าได้ ให้สามารถทำบุญชดเชยบารมีให้เป็นพระปัจเจกโพธิพุทธเจ้าได้ สามารถทำบุญชดเชยบารมีให้เป็นพระอรหันต์เจ้าได้ เป็นพระอนาคามีได้ เป็นพระสกิทาคามีได้เป็นพระโสดาบันได้เนี่ยเอาตมาเห็นความยิ่งใหญ่ของบารมีนี้ จึงเอามาเทศน์แล้วเทศน์อีกเพราะคำว่าอุปมาทธรรมที่พระองค์อุปมาแสดงไว้ในพระไตรปิฎกอุปมาไว้เหมือนรอยเท้าช้างบรรดาสัตว์โลกที่มากเกิดเนี่ยรอยเท้าสัตว์ทุกชนิดจะมารวมลงที่รอยเท้าช้างทั้งหมดเพราะฉะนั้นอุปมาทธรรมคุณความดีทั้งหลายทั้งปวงของพระพุทธโฆษาหรือคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหมดเลยประมวลลงมาที่บารมีทั้งหมดเป็นทานบารมีเป็นทานอุปัชฌายบารมีเป็นทานปรหมัตถบารมี เป็นศีลบารมีเป็นศีลอุปัชฌายบารมีเป็นศีลปรหมัตถบารมี เป็นเนกขัมมะบารมีเนกขัมมะอุปัชฌายบารมีเนกขัมมะปรหมัตถบารมี ปัญญาบารมีปัญญาอุปัชฌายบารมีปัญญาปรหมัตถบารมี วิริยะบารมีวิริยะอุปัชฌายบารมีวิริยะปรหมัตถบารมี ขันติบารมีขันติอุปัชฌายบารมีขันติปรหมัตถบารมี สัจจะบารมีสัจจะอุปัชฌายบารมีสัจจะปรหมัตถบารมี อธิษฐานบารมีอธิษฐานอุปัชฌายบารมีอธิษฐานปรหมัตถบารมี เมตตาบารมีเมตตาอุปัชฌายบารมีเมตตาปรหมัตถบารมีแล้วก็ อุเบกขาบารมีอุเบกขาอุปัชฌายบารมีอุเบกขาปรหมัตถบารมีแล้วก็ประมวลลงมาย่อลงมาอีกให้มาอยู่ที่เนกขัมมะบารมีที่เมื่อกี้แล้วสอนแล้วขยายความแล้วอธิบายแล้วนั่นแหละรวมลงหมดเลยเกี่ยวเนื่องทั้งหมดคือเราต้องอดใจได้อดใจที่จะต้องทำความดีให้เกิดขึ้นกับใจเราได้ อดใจให้มีทาน อดใจให้มีศีล อดใจให้มีเนกขัมมะ อดใจให้มีปัญญา อดใจให้มีวิริยะ อดใจที่จะมีขันติ อดใจที่จะมีสัจจะ อดใจที่จะมีอธิษฐาน อดใจที่จะมีเมตตา อดใจที่จะมีอุเบกขานี้ เพราะฉะนั้นจึงยิ่งใหญ่ไพศาลมากเลย ธรรมะใดๆการประพฤติปฏิบัติใดๆไม่พ้นบารมี อุปัชฌายบารมีปรหมัตถบารมีนี้ทั้ง๓๐ทัศ จะยิ่งใหญ่ไพศาลขนาดไหนก็ไม่เกินเลยต้องว่าอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเอาตมาพิจารณาเห็นแล้วรู้แล้วจึงต้องมาทำความเข้าใจกับสิ่งที่ไม่เคยรู้เคยเห็นเอามาอธิบายแล้วพูดแล้วเนี่ยทุกปี๒๕ปีทั้งปีเนี่ยก็เทศน์เรื่องบารมีมาตลอด แต่ก็ไม่ซ้ำกันไปก็แสดงไปแสดงมาคืออย่าให้เข้าใจให้ได้ต้องฉลาดรู้ให้ได้เนี่ยที่เอาตมาพยายามชี้ให้เห็นแล้วก็เพื่อความว่างคือเพื่อพระนิพพานอย่างเดียว บารมีนี้เป็นไปเพื่อพระนิพพานอย่างเดียวหรือเป็นไปเพื่อการตรัสรู้ยังเห็นจริงเป็นพระสัมมาสัมโพธิญาณที่พระพุทธเจ้าทุกๆพระองค์จะต้องประพฤติปฏิบัติ ต้องเชี่ยวชาญชำนาญแตกฉานอีกต่างหาก เพราะฉะนั้นนี่แหละเป็น

ทางตรงทางเดียวทางสูงสุด ทางก็คือมรรคที่จะนำจิตของทุกคนเข้าสู่ความพ้นทุกข์ดับทุกข์สิ้น
ทุกข์เข้าสู่พระนิพพานได้เนี่ย ต้องเอามาพูดแล้วพูดอีกบางคนก็ประมาณประมาณก็นึกว่ายังเห็นก็ไม่เห็นว่า
พูดอะไรแต่เอาตมาเนี่ยเห็นความสำคัญสูงสุดไปเทศน์ไปพรรณารื่องอื่นก็ไม่ใช่แนวทางที่พระพุทธเจ้า
ดำเนินมาหรือที่พระปัจเจกโพธิพระอรหันต์เจ้าดำเนินมาเนี่ยต้องมาอยู่ในเขตรนี้หรือระเบียบแบบแผนใน
บารมีนี้ ทุกคนไม่ว่าการทำงานอะไรทุกอย่างลงหมดเลยที่เอาตมาบอกแล้วว่าการทำงานคือการปฏิบัติธรรม
คือทำบารมีนี้เอง ไม่ว่าจะเสื้อผ้าอาภรณ์ของกินของใช้ที่สร้างหรือประดิษฐ์ขึ้นมาหรือผลิตขึ้นมาแล้วแต่
ผลิตขึ้นมาด้วยปัญญา ปัญญาบารมี วิริยะบารมีต้องขยันผลิตขึ้นมาจึงจะขายได้มากใช้จ่ายได้มากหรือ
แพร่ขยายได้มากเป็นประโยชน์ได้มากแก่คนที่กินจะใช้ เนี่ยเห็นมัยแล้วก็ต้องมีความเพียรมีวิริยะขันติ
สัจจะอธิษฐานเมตตาเนี่ยต้องครบถ้วนเลยต้องว่าอย่างนี้ เมื่อเกิดจากปัญญาสร้างทำแล้วต้องมีความเพียร
ที่จะทำต้องมีขันติที่จะทำมีสัจจะความจริงใจที่จะทำ ต้องมีอธิษฐานปรารถนาจะทำมีเมตตารักใคร่จะทำ
เมื่องานสำเร็จแล้วจึงจะวางเฉยได้จึงเอาผลผลิตไปขายไปให้ทานหรือไปให้เจ้านายเขาให้เงินเดือน
เงินเดือนหรือค่าตอบแทนนั้นเขามาโมทนาบารมีของเราจำไว้ให้ดี จิตของเราจะได้ไม่ไปยึดติดหรือเราจะไม่
เห็นความสำคัญของสิ่งต่างๆเหล่านั้นเนี่ยที่เราได้มาเนี่ยเราได้มาด้วยความชอบธรรมคือบารมี สิ่งที่เป็นเงิน
หรือค่าตอบแทนที่เขามาโมทนาความดีกับเราทั้งนั้น เกิดจากผลความสำเร็จของเรานั้นเองที่เราได้ผลิต
ไปให้เขา เขาก็โมทนาปฏิการะตอบแทนเราด้วยเงินทองหรือข้าวของหรือสิ่งของอย่างอื่นก็ได้ เนี่ยเป็นอย่าง
นี้เมื่อเราการทำงานเป็นการปฏิบัติธรรมแล้วเราก็จะรู้ว่าบารมีเนี่ยสำคัญเลยทำตามบารมีก่อนที่จะ
ทำงานเราก็รู้แล้วพระอาจารย์บอกแล้วเนี่ยเรากำลังจะปฏิบัติธรรมคือบารมี เราจะได้ไม่อีกหนาระอาใจไม่ใช่
เกียจคร้านไม่มีข้อแม้อะไรไม่มีการหลบหลีกเลียงอะไรเนี่ยเราจะเต็มใจเลยมีสัจจะความจริงใจที่จะทำเลย
แล้วเราก็ทำจนเสร็จนั่นแหละไม่เสร็จก็ไม่เลิกต้องเพียรทำจนครบถ้วนให้สำเร็จเด็ดขาด ต้องใช้คำว่า
เด็ดขาดก็คือทำเสร็จแล้วเสร็จเลยไม่ต้องมาแก้ไขอีกไม่ใช่ว่าไอนั้นยังไม่สมบูรณ์แบบไอนี้ยังขาดตก
บกพร่องเนี่ยต้องให้สำเร็จเด็ดขาดไปเลยเนี่ยต้องให้รู้ว่ามีความสำคัญทุกรายการทุกแผนทุกกรมกองอะไร
เนี่ยไม่มีพันบารมีนี้ไปได้ไม่ว่าจะแผนไหน แผนกโลกแผนกธรรมที่ว่าเน่ๆขนาดไหนก็ไม่เกินแผนกบารมีนี้
ถ้าใครไม่มีบารมีนี้ทำไม่สำเร็จหรอก เขาบุญหมายหัวได้เลย(หัวเราะ)เพราะฉะนั้นเอาตมากล้าทำตายเลย
เพราะฉะนั้นเนี่ยเอาตมาเห็นความสำคัญสุดยอด แล้วจะให้เอาตมาไปเอาของที่ไม่สุดยอดมาได้ยังไง
เอาตมาให้พวกโยมเอาตมาก็ให้สิ่งที่สุดยอด ไม่ให้สิ่งที่ไม่สงวนไว้ใช้คนเดียวหรืออะไรอย่างนี้ ไม่อย่างนั้น
แล้วต้องผิตพระพุทธโอวาทแน่ พระองค์ปรารถนาสร้างบารมี อุปบารมี ปรมัตถบารมีก็เพื่อชนถ่ายสัตว์ให้
พ้นจากทุกข์ ชนถ่ายผู้ไม่รู้ให้เป็นคนรู้ แล้วก็จะได้เข้านิพพานไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิด ทำเสร็จแล้วเสร็จ
เลยไม่ต้องมาก้มหน้าก้มตาทำเดี๋ยวกลับไปทำใหม่ เดี๋ยวกลับไปทำใหม่อีก เนี่ยเป็นการเสียเวล่ำเวลา
เนี่ย เพราะฉะนั้นเอาตมาก็ต้องเอาสิ่งที่พระพุทธเจ้าประทานไว้สูงสุดเนี่ยเอามาแนะนำเอามาสั่งสอนเอามา
ชี้แจงเพื่อให้ทำความเข้าใจแล้วก็จะได้ไม่ไปเสียเวลาที่เอาตมาเคยพูดไว้ว่าทำดีทำครั้งเดียวทำไม่ดีต้องทำ
สองครั้งหรือทำหลายครั้งเมื่อทำไม่ดีแล้วก็ต้องกลับมาทำดีอีกเสียเวลาเสียเงินเสียทองเสียข้าวเสียของเสีย
ความรู้สึกนึกคิดอีกมากมายเลยทีนี้แล้วจะต้องมาทำให้ดี การที่เราจะทำให้ดีครั้งเดียวก็คือต้องทำให้สูงสุด
เลยคืออย่างเดียวไม่พอดีมากก็ยังไม่สมบูรณ์แบบ ต้องพิเศษต้องทำให้ดีพิเศษเหมือนกับนางงามเนี่ยต้องดี

พิเศษอะไรก็ได้ต้องดีพิเศษงานก็แฮนด์เมดที่พิเศษเลยประกวดก็ต้องชนะที่หนึ่งหมดใครๆก็ชอบที่หนึ่งหมดไม่มีใครอยากได้ที่สองที่สามหรือไม่อยากมีใครตรุ่นต้องว่าอย่างนี้ ต้องมานะนำกันเนี่ยต้องมาบอกไว้เนี่ยเกี่ยวกับบารมีทั้งหมดเลย แล้ววันนี้ก็ปัญญาบารมีเมื่อเรารู้แล้วเราก็จะมีจิตใจตั้งมั่นในการที่จะทำอะไรก็ได้แต่ทำด้วยความจริงใจแล้วก็ทำด้วยเหตุผลที่ถูกต้องด้วยแล้วก็ไม่ต้องมีใครบังคับบัญชาเราไม่ต้องไปให้เขาจิกหัวใช้หรือตำเราหรือบังคับขู่เข็ญเราอีกเนี่ยมันต้องเป็นอย่างนี้จึงจะสมกับว่าเป็นผู้มีปัญญา งานทุกชนิดต้องใช้ปัญญาบารมีนี้ ถ้าไม่บวบบารมีเข้าไปก็ยังไม่เต็มยังไม่สมบูรณ์แบบงานนั้นก็เพียงสักแต่ว่างานเท่านั้นเองแต่ยังไม่เต็มรูปแบบคือไม่เต็มรูปแบบของบารมีเนี่ยเพราะฉะนั้นเมื่อเต็มรูปแบบของบารมีแล้วมันก็จะสมบูรณ์แบบในตัวเอง แล้วเราทำงานเสร็จแล้วเราก็จะมีความภูมิใจของเราเองแล้วก็ภูมิใจในบารมีด้วยที่เราสามารถทำได้สำเร็จเด็ดขาดต้องว่าอย่างนี้ทำแล้วทำเลยไม่ต้องกลับไปทำใหม่อีกเนี่ยถึงจะแน่ เพราะฉะนั้นอาตมาจึงต้องเอาเรื่องบารมีมาเทศน์มาสอนกันเนี่ยรุ่นนี้รุ่นที่สี่ก็เทศน์เรื่องบารมีนั่นแหละแสดงถึงความอัศจรรย์ของบารมีนั่นแหละมีมากมายหลายนัยตามที่พระพุทธเจ้าว่าร้อยนัยพันนัย ถ้าเราไปเอานัยไหนก็ไม่ถูกต้องห่างไกลพระพุทธโฆษาต้องว่าอย่างนี้ ถ้าเราเอานัยตามบารมีนี้เราจะเป็นผู้ที่เข้าใจได้ถูกต้องละเอียดถี่ถ้วนสมบูรณ์แบบเพราะพระองค์เคยได้ใช้จนสำเร็จมาแล้วต้องว่าอย่างนี้พระองค์เป็นตัวอย่าง ไม่ต้องเอาคนอื่นมาเป็นตัวอย่างเพราะฉะนั้นเราเอาพระพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง เพราะฉะนั้นเราก็จะเป็นผู้สมบูรณ์แบบตามแบบของพระองค์นั่นแหละ จะเป็นผู้มีสติปัญญาญาณความรู้เฉลียวฉลาดครบถ้วน ไม่ต้องไปน้อยหน้า ไม่ต้องไปอิดหนาระอาใจ เหมือนกับใครๆยกย่องเกิดทูนบูชาพระพุทธเจ้ากันทั้งหมดแล้ว เราชอบหรือเปล่านั้นถ้าเราชอบก็ต้องมีจิตใจที่เรียกว่าเนกขัมมะเนี่ยทำให้ได้ตามแบบของพระพุทธเจ้าแล้วเราก็จะภูมิใจเมื่องานสำเร็จแล้วปรากฏผลชัดเจนแล้ว ขนาดไหนจึงเรียกว่าชัดเจนแล้ว ขนาดเป็นพระอรหันต์นั่นนะก็ถือว่าสมบูรณ์แบบระดับหนึ่ง ขนาดพระปัจเจกโพธิ์พระพุทธเจ้าก็เป็นระดับสองเห็นมัยเดี๋ยวนี้อาจจะแยกไม่ออกอีก(หัวเราะ)พระพุทธเจ้าต้องยกให้เป็นระดับหนึ่งต้องว่าอย่างนี้เมื่อเรารู้แล้วเราก็เลือกเอาเนี่ยมีสามระดับว่าใครจะเอาที่สามหรือเอาที่สองหรือจะเอาที่หนึ่ง(หัวเราะ)ต้องใช้ปัญญาแล้วก็ต้องใช้เนกขัมมะอดใจให้ได้ทำให้ได้ เพราะเรารู้อยู่แล้วเนี่ยเราอยู่ในระดับสามแล้วเนี่ยแต่เรายังไม่พอใจแค่นี้ต้องเอาให้ได้ระดับหนึ่งเพราะเรามีศักยภาพมีพละการที่จะขยับขึ้นไปได้อีกเราก็ควรทำต้องว่าอย่างนี้ ตอนนี้อยู่เห็นช่องเห็นทางแล้วอ้อ! นี้เราอยู่ระดับสามยังเป็นที่ยังอยู่แต่ก็ไม่ได้ตรุ่นแล้ว(หัวเราะ)แล้วเราก็ต้องขยับให้ได้เนี่ยระดับหนึ่งให้ได้เนี่ยต้องเป็นแบบนี้ อาตมาสอนโยมมาบอกโยมก็เพื่อให้โยมทุกคนเนี่ยเป็นระดับหนึ่งกันให้หมดหรือไม่ก็ถ้าขี้เกียจนักก็เอาระดับสามไปก็แล้วกัน(หัวเราะ)นี่แหละแล้วก็มีความสุขสงบสุขตามระดับ ความภูมิใจก็จะมีระดับคนได้ที่หนึ่งเขาก็ภูมิใจเขามากมาย ที่สองเขาก็ภูมิใจระดับที่สองคือเรายังไม่ได้หนึ่งได้สองก็ยังดี ไม่ได้ที่สองได้ที่สามก็ยังมียกย่องมีศักดิ์ศรีอันนี้อาตมาก็ต้องเอามาพูดให้โยมฟังให้โยมเลือกเอาที่อาตมาให้เลือกเนี่ยให้เลือกแค่สามระดับนะ ตรุ่นตราระดับไม่เอาไม่ให้เลือกเลยต้องว่าอย่างนี้ ต้องว่างไปนิพพานให้ได้ เนี่ยเป็นปัญญาเป็นปัญญาบารมีของพระพุทธเจ้า เมื่อเรามีปัญญาเราก็มีสติเลือก ถ้าเราไม่มีปัญญาเราจะมีสติเลือกไหม? ไม่มีแน่ทำไมจึงไม่มี? เพราะเราไม่รู้เหตุผลที่สูงขึ้นไปอีกหรือละเอียดขึ้นไปอีก เหตุผลความถูกต้องถึงขั้นญาณขั้นสูงขึ้นไปอีกขนาดวิมุตติหลุดพ้นนั้นไปอีกเยอะแยะเลยยังมีให้เลือกอีกมากมายเรารู้เราเห็นแค่นี้แต่เรายัง

เห็นช่องทางที่เราจะไปได้อีก เหมือนกับเขามีกินน้ำมัน(หัวเราะ)คำว่าไม่กินน้ำมันก็คือไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเสียครั้งเดียวพอนั้นนะถ้าเรามีศักยภาพมีปัจจัยถึงขนาดนั้นเราก็เลือกเลือกกระดาษพิเศษเลยต้องว่าอย่างนี้ ไม่ต้องไปเสียเวลาอย่างอื่นตัดความทุกข์ความกังวลส่วนอื่นทิ้งไปให้หมดยอมเสียครั้งเดียวแต่เอาสุดยอดเลยต้องว่าอย่างนี้ทางธรรมทางโลกก็เหมือนกันอย่างนั้น ต้องใช้เหตุผลรู้จักเลือกที่พระพุทธรูปเจ้าเรียกว่าธัมมวิจยะเลือกเพื่อนธรรมหรือเขาเรียกโพธิปักขิยธรรม๓๗ประการ หรือที่เอาตมาใช้คำว่าอภิญญาเทสิตธรรม คำว่าอภิญญาเทสิตธรรมเนี่ยหมายถึงว่าทำให้เกิดอภิญญาความเชี่ยวชาญหรือความแตกฉานที่มีความสำเร็จรวดเร็วมากยิ่งขึ้นต้องว่าอย่างนี้ เหมือนกับที่เอาตมาใช้ถ้าเราไปเอาทั้งหมดเลย๓๗ข้อมาเขาเรียกโพธิปักขิยธรรม๓๗ประการมาอิทธิบาท๔ อินทรีย์๕ พละ๕ โพชฌงค์๗ มรรค๘ อะไรเนี่ยโอย! วุ่นวายเลยเนี่ยมาเอาลงสรุปว่าอย่างเดียว เนี่ยเอาสุดยอดมาสอนเลยไม่ต้องไปเสียเวลาอีก ไม่งั้นโยมก็ค้ำไปแหม! วิปัสสนาของพวกโยมเนี่ยเป็นวิปัสสนายาวไม่ใช่เป็นวิปัสสนาสั้น(หัวเราะ)เพราะฉะนั้นเราจะเอาอย่างไร อย่างพระอาจารย์เนี่ยรู้เลยวิปัสสนาไปแล้วก็คือรู้อ่างแล้วที่นี้ก็รู้อ่างจากรู้อีกที่หนึ่งเท่านั้นเอง เรารู้แค่นี้ก็พอแล้วสุดยอดแล้วทำไมเราจึงต้องรู้? ก็ที่เรารู้อ่างนั้นแหละก็เป็นปัญญา แล้วก็ปัญญาความรู้ที่เรามีความเฉลียวฉลาดที่เราสามารถเลือกเพื่อนจนเอาสุดยอดมาได้ปฏิบัติเข้าถึงแล้วมาสามารถรู้ระดับสิ่งที่เราปฏิบัติมาทั้งหมดผ่านมาแล้วเหมือนพวกโยมเนี่ยเรียนประถมมัธยมขนาดเข้าสู่มหาวิทยาลัยมาแล้วเข้าสู่เป็นปริญญาตรี โท เอกมาแล้วแล้วโยมจะไปสนใจประถมอีกหรือเปล่าต้องถามอย่างนี้(หัวเราะ)เอาตมาก็เช่นกันนั้นนะเอาตมาก็ต้องผ่านเรื่องนั้นมาเสียเวลาเพราะฉะนั้นเราก็สอนให้คนที่มีความน้อยที่จะมาปรึกษาแต่ให้ได้ผลเท่ากันทำอย่างไร เหมือนคนแก้สัญญาอุปาทานมันชักเสื่อมแล้วสังขารมันเสื่อมสัญญาความจำได้หมายรู้มันจำได้บ้างหลงๆลืมๆอะไรเนี่ย เสียเวลาที่จะไปเรียนรู้อ่างแล้วเนี่ย ต้องเอามาสอนสุดยอดเลย เอาว่างอย่างเดียว เหมือนกับเอาอดีตที่ว่างไปแล้วเหมือนอุปมาให้อุพมาอันนี้มันรู้อย่างเข้าใจเร็วเพราะมีประสบการณ์จริงมาทั้งนั้นตั้งแต่เด็กจนโตปูนนี้แล้วมันรู้มาแล้ว จะไปสอนให้เด็กๆอีกมันก็ไม่เอา มันจะรำคาญหงุดหงิดฟุ้งซ่านอีก เพราะฉะนั้นก็ต้องเอาว่างเลยสอนให้ทำความว่างเลยว่างได้ก็รู้ได้เลยเข้าถึงมรรคผลนิพพานสมบุรณ์แบบเลยเท่ากันเนี่ยเห็นมัย ที่เราจะสอนเขาเขาก็ต้องรู้ว่าเขามีพื้นฐานมาแล้วไม่ใช่ไม่มี ไม่ใช่เด็กมีแต่พวกผู้ใหญ่ทั้งนั้นเลยต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)ล้นแล้วแต่มีการศึกษาอบรมมาระดับปริญญาตรี โท เอกทั้งนั้น เพราะฉะนั้นเราจะไปเสียเวลาบอกเขา เรื่องงานเรื่องศีลอย่างนั้นได้ยึกันมาหุบแล้วทั้งนั้นต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)แต่ยังไม่เข้าใจอีกเยอะแยะเลยแต่เนี่ยต้องมาทบทวนกันอีก ทบทวนในสิ่งที่เขายังไม่เข้าใจให้เข้าใจยิ่งขึ้น พระธรรมคำสอนของพระองค์เนี่ยหมายถึงว่าผู้ฟังอาจตรงตามเห็นจริงได้ฟังแล้วเคลียร์ไม่ใช่ฟังแล้วยังไม่รู้เรื่องอีก(หัวเราะ)เนี่ยฟังแล้วเคลียร์เลย รู้แล้วเข้าใจแล้วไม่เสียเวลาต้องว่าอย่างนี้ ฉะนั้นเมื่อปัญญาของเรารู้เหตุผลแล้ว ที่นี้เราก็ต้องใช้เหตุผลว่าทำไมเราถึงต้องไปนิพพาน เหตุผลของนิพพานขนาดไหนเนี่ย เหตุผลของนิพพานก็คือต้องทำจิตให้ว่าง ทำไมจึงต้องทำจิตให้ว่าง? เราก็ถามตัวเอง เพราะเราเวียนว่ายตายเกิดมานับภพนับชาติไม่ได้เพราะไม่เคยทำให้อจิตว่างเลยต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ) เพราะจิตมันไปมีรูปอยู่ในใจ มีเสียง มีกลิ่น มีรส มีโณภูมิจิต มีธรรมารมณอยู่ในใจ มีอาสวะกิเลสอยู่ในใจมีทุกขมีโทษอยู่ในใจ เวียนว่ายตายเกิดกับสิ่งเหล่านี้มาตลอดเลยไม่เคยทำจิตให้ว่างเลยต้องว่าอย่างนี้ นั่นแหละที่นี้เรารู้

เหตุผลแล้วว่าการที่เราจะต้องทำจิตให้ว่างก็เพื่อพระนิพพาน ไม่ให้ไปเอาของเก่าที่ไร้คุณค่าหรือ
 หมดสภาพคือความทุกข์นั่นเอง ต้องว่าของเก่าหรือของไม่ดีนั้นแหละ ทำให้เรามีทุกข์ ทำไมจึงมีทุกข์ ?
 เพราะเราไม่ชอบใจเพราะเราเคยผ่านมาแล้วเราไปรู้มาแล้วไม่มีอะไรใหม่เลยต้องว่าอย่างนี้เด็กสมัยใหม่ก็
 ต้องไปนิพพาน(หัวเราะ)ถ้าใครไม่รักนิพพานเนี่ยแสดงว่าไอ้พวกหัวเก่าตกฐนต้องว่าอย่างนี้ไม่ทันสมัยต้อง
 เลยต้องบอกหมู่พวกโยมเลยต้องว่าพวกไม่ทันสมัย ถ้าไม่ไปนิพพาน พระนิพพานเนี่ยไม่ค่อยมีใครมา
 ประกาศเลยเพราะไปแล้วไปเลยไม่มาเวียนว่ายตายเกิดไม่มีใครมาบอกอีกเนี่ยเราก็จะต้องเป็นคนทันสมัย
 เพราะฉะนั้นธรรมชาติของพระพุทธเจ้าเนี่ยเป็น**นอมตธรรม**และก็เป็นคำสอนที่ทันสมัยอยู่ตลอดใครลบหลู่ดูหมิ่นพระ
 พุทธโอวาทหรือพระธรรมคำสอนของพระองค์เนี่ยไอ้พวกนี้ล้ำสมัยทั้งนั้นไม่รู้จริง เพราะฉะนั้นเราก็จะรู้ว่า
 ไอ้พวกนี้ล้ำสมัยไม่ต้องไปใส่ใจ ยิ่งกว่าแต่ล้านปีอีก ทำไมจึงว่ายิ่งกว่าแต่ล้านปีอีก? เพราะว่าแต่ล้านปี
 อายุยืนขนาดนั้นไม่เคยลบหลู่ดูหมิ่นพระธรรมของพระพุทธเจ้าเลย(หัวเราะ)นี่ต้องชี้ให้ชัด ว่าไอ้พวกนี้ยิ่ง
 กว่าแต่ล้านปีอีก ไอ้แต่ล้านปีไม่เคยลบหลู่ดูหมิ่นพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าต้องว่ามันแสบๆหน่อย
 เพราะเรามีปัญญามากกว่าไอ้พวกนี้ เราอยู่แล้วว่าเราเห็นเราเข้าใจ เพราะฉะนั้นโดนพระอาจารย์ว่าไอ้พวก
 นี้โง่ยิ่งกว่าแต่ล้านปีอีกมึงมาดูถูกพระพุทธโอวาทพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ถามทำไมมันถึงโง่ยิ่ง
 กว่าแต่ล้านปีอีก(หัวเราะ)พระอาจารย์ก็ต้องให้เหตุผลว่า เताมันไม่เคยดูถูกเลย(หัวเราะ)แต่ไอ้พวกนี้มาดู
 ถูก ลบหลู่ดูหมิ่นพระพุทธโอวาท ลบหลู่พระพุทธเจ้าพระธรรมเจ้าพระอรหันต์เจ้าเนี่ยไอ้พวกเนี่ยดักดาน
 ต้องว่ามันอย่างนี้ แล้วทีหลังมันรู้มันจะใคร่ครวญใช้เหตุผล มันกลัวพระอาจารย์ดูหรือว่ามันว่าโง่ยิ่งกว่าแต่
 ล้านปีเพื่อมันจะชวนขวายตัวเองกระป๋องกระป๋องขึ้นมาหน่อยจะได้เอาใจใส่ในการประพฤติปฏิบัติมาใช้
 เหตุผลไอ้สิ่งที่เขาเรียนรู้มาของอยู่กับโลกทำยังงัยมันก็อยู่กับโลกอย่างนั้นนะไม่มีทางวิมุตติหลุดพ้นไป
 นิพพานได้หรอก เพราะฉะนั้นเมื่อเราชี้แล้วเราเห็นแล้วเราก็จะรู้ว่าไอ้! พวกนี้ดักดานจริงๆแล้วเราจะไป
 เสวนากับมันทำไมคนโง่แบบนี้(หัวเราะ)เราตาตูดูฟังใจคิดนึกแล้วไอ้เนี่ยไม่มีปัญญาไม่รู้เท่าเศษของ
 พระพุทธเจ้าเพราะฉะนั้นขนาดโสดาบันก็ยังไม่รู้เลยไม่ต้องไปเทียบกับพระอรหันต์พระปัจเจกพระพุทธเจ้า
 (หัวเราะ)อีก ยิ่งห่างไกลอีกเยอะแยะมากมาย เพราะฉะนั้นปัญญาตรัสรู้พระพุทธเจ้าเนี่ยเป็นสุดยอด คำว่า
 ปัญญาสุดยอดก็คือปัญญาในบารมีของพระพุทธเจ้าเนี่ยที่พระองค์สั่งสมมาเนี่ย จึงมาแสดงแบบแผนเขา
 เรียกถ้าบางแห่งเขาจะกล่าวว่าพุทธบารมี ถ้าเขาพูดถึงพุทธบารมี เราก็ต้องนึกถึงบารมีที่ทั้ง๓๐ทัศเลยต้องว่า
 อย่างนี้ ทั้งที่เป็นทานบารมี ทานอุบารมี ทานปรมัตถบารมีเนี่ยนั้นเป็นคำพูดรวมไม่อย่างนั้นแล้วก็ยังคิด
 กันไม่เป็นว่าเอ๊ะ! พุทธบารมีเป็นยังงัย ก็ยังไปสงสัยพุทธบารมีอีก(หัวเราะ)เพราะฉะนั้นเราก็ต้องรู้ว่าเนี่ย
 ปัจเจกโพธิบารมีเนี่ย อัครสาวกบารมีญาณหรืออสีตีสาวกบารมีญาณหรืออรหันต์สาวกบารมีญาณอันนี้
 จำแนกตามคุณวิเศษความสามารถพิเศษของแต่ละชั้นแต่ละตอนแต่การใช้เรียกต้องว่าอย่างนี้ ยังมีการ
 แยกแยะออกไปอีกเนี่ย มีหลายแผนก คำว่าอสีตีสาวกบารมีก็คือแต่ละท่านแต่ละองค์๘๐องค์เนี่ยจะ
 เป็นเอตทัคคะคนละอย่างๆแต่เราก็ทำให้เรารู้ว่า ความสามารถของพระพุทธเจ้าครบถ้วนทุกอย่าง(หัวเราะ)
 ต้องว่าอย่างนี้มีในพระพุทธเจ้าทั้งหมดทั้ง๘๐ของอสีตีสาวกหรือ๘๐อย่างนั้นต้องประมวลได้เลยว่าเนี่ย
 ความสามารถของพระองค์มีครบถ้วนหมดที่พระองค์ยกย่องพวกนั้นเป็นเอตทัคคะเลิศทางนั้นทางนี้
 แหละพระองค์ประพฤติมาครบถ้วนหมด นี่แหละเป็นปัญญาไม่ต้องไปพิจารณาแยกแแตกแขนงอะไรออกไป

อีกเรารู้แล้วละรู้แล้วเว้นรู้แล้วว่างไปเลยต้องว่าอย่างนี้ไม่ต้องไปเสียเวลาอีกแล้วในการวิตกวิจารณ์สังขารการปรุงแต่ง เป็นอย่างไรหนอพวกนั้นพวกนี้เนี่ย(หัวเราะ)ให้ว่างไปให้หมดแล้วมันจะเข้าถึงอย่างรวดเร็วไม่เสียเวล่ำเวลานั้นนะอย่างน้อยก็น้อยๆแบบคิดน้อยไปแต่ถ้าทำให้ว่างเลยไม่มีเลยเบาเลยต้องว่าที่เขาใช้คำว่ากายเบาจิตเบาเนั้นะคือว่างนี้แหละไอ้ที่รู้แต่พุดรู้แต่บัญญัติทำให้จิตเบากายเบาทำยังงัยไม่รู้แต่รู้ว่าคำพูดว่ากายเบาจิตเบา บางคนว่าต้องทำสมาธิทำญาณเนั้นแหละเหะเห็นเดินอากาศได้จึงจะกายเบาจิตเบา(หัวเราะ)ไม่ใช่ กายเบาจิตเบาก็คือความว่างหรือพระนิพพานเนั้นแหละจึงจะเบาไม่งั้นก็หนักไปหมดเนั้นนะทั้งตัวทั้งใจต้องว่าอย่างนี้เสียเวล่ำเวลา เพราะฉะนั้นเนี่ยปัญญาตรัสรู้พระพุทธเจ้าเนี่ยมีศกคาอาณภาพมากมายเลยต้องว่าอย่างนี้ ทำให้เรารู้ว่าเป็นความเหน้อยยากทุกข์ยากในการสร้างบารมี อุปบารมี ปรมัตถบารมีเป็นการยากที่พระองค์ได้ฝึกหัดฝึกฝนอบรมมาโดยที่ไม่มีใครสอนพระองค์ด้วยต้องบอกอย่างนี้ที่ต้องมาจับเคล็ดลับเอาเองต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)ว่าเอา! เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้บอกประมวลมาเป็นยังงั้นเป็นอะไร ก็เหมือนกับเขาเรียกวิทยาศาสตร์เคมีงัย รู้จักเอานั่นมาผสมเอานี้มาผสมเนี่ยพระพุทธเจ้าสัพพัญญุตจริงไอ้พวกหมอพวคนั้นมันนึกว่ามันเก่งมันแน่ แน่กว่าพระพุทธโฆษาทคำสั่งสอนแต่หาไม่รู้ว่พระพุทธเจ้าเนี่ยละเอียดถี่ถ้วนรู้จักแยกแยะเนั้นทำเนี่ยอะไรต่างๆเนี่ยละเอียดยิ่งกว่าเคมีอีก ไอ้พวกเคมีก็ต้องเรียนจากการผสมสีนะ สีแดงสีเหลืองมาผสมสีเป็นสีอะไรขึ้นมาชนิดเดียวกันเนั้นแหละถ้าเรารู้แม่สีมาผสมกันก่อนแล้วแยกแยะออกไปแล้วผสมกันแล้วจะเป็นยังงัยเราก็นั้นแหละต้องตามเหตุต้องตามผล ไม่ใช่ของยากเลยเห็นมัยเนี่ย พระพุทธเจ้าจึงเป็นสัพพัญญูรู้ทุกอย่างไม่ใช่พระองค์ไม่รู้เนี่ยเราจะเห็นความอัศจรรย์ที่พระพุทธเจ้าว่าเอหิภัสสสิโกเรียกมาดูได้เลยทั้งที่พระองค์ไม่ได้ไปเรียนวิทยาศาสตร์เคมีแต่พระองค์ก็รู้อย่างเรื่องอนุ ปรมณู สสารพลังงานอีก นิวเคลียร์ นิวเคลียสอะไรเนี่ยอยู่ในพระญาณอยู่ในพระญาณความรู้พระพุทธเจ้าทั้งนั้นแหละ พระองค์แสดงมาตั้งสองพันกว่าปีแล้วไอ้พวกนี้มาค้นพบตามกันพระพุทธเจ้าต้องว่าอย่างนี้ พวกหมอรัชาก็พระองค์ก็แสดงอาการ๓๒เอาไว้ให้ศึกษาเห็นมัย นึกว่าเอ! ทำไมอาการ๓๒เป็นอย่างไร เนี่ยพระองค์แยกแยะอะไรออกไปอีกมากมายเนี่ยเป็นปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าเป็นอย่างนี้ ไม่งั้นก็ไม่ได้แสดงคำว่าปัญญาๆก็ปัญญาได้ยินแต่ชื่อแต่ว่าตัวจริงของปัญญาเป็นยังงัยไม่มีใครรู้จัก เห็นมัยเนี่ยแปลกแต่จริงเนั้นนะ คนทั่วโลกได้ยินแต่ชื่อว่าปัญญา แต่เหตุผลที่ถูกต้องตัวปัญญาที่แท้จริงเป็นยังงัยเนี่ย ยากที่จะตามรู้ตามเห็น ยากที่จะรู้เรื่อง เนี่ยจะเห็นความอัศจรรย์ในปัญญาตรัสรู้ของพระตถาคตเจ้าคือพระพุทธเจ้าทุกพระองค์จะต้องเป็นแบบนี้ เราจะได้ไม่หลงเลงสัยไม่ได้ไปตำหนิติเตียนพวกเราจะเกรงกลัวต่อบาปมีหิริโอตตปปะ หิริโอตตปปะก็เป็นตัวช่วยในการที่จะทำให้จิตว่างได้ เนี่ยเป็นนิยยานิกรรมเนี่ยเหมือนกับตาเห็นรูปรู้รูปแล้วก็ละอายต่อรูปกลัวจะไปทำบาปเพราะรูป เราก็จะว่างจากรูปได้เห็นมัย ว่างจากเวรจากกรรมในการที่จะมีกับรูปได้ หูได้ยินเสียงรู้เสียงแล้วก็ละอายต่อเสียงกลัวจะไปทำบาปเพราะเสียงแล้วเห็นมัย เราก็ไม่มีเวรมีกรรมกับเสียง ใครจะดำพ้อล้อแม่ไม่สนใจ(หัวเราะ)ทำจิตว่างได้ เห็นมัยแนขนาดไหนพระพุทธเจ้านี้แสดงอุบายวิธีไว้มากมาย เนี่ยเป็นปัญญาตรัสรู้ของพระองค์หรือขันติโสรัจจะก็เช่นเดียวกัน ขันติความอดทน โสรัจจะความสงบเสงี่ยม ตาเห็นรูปก็สงบเสงี่ยมกับรูปไว้อดกลั้นอดทนไว้ไม่ต้องไปยุ่งกับรูปแล้วมันก็ว่าง(หัวเราะ)เห็นมัยแนขนาดไหนเนี่ยพระพุทธเจ้าเนี่ย หูได้ยินเสียงรู้เสียงก็อดกลั้นอดทนไว้สงบเสงี่ยมไว้ไม่ไปยุ่งกับเสียงเนั้นนะ แล้วมันก็ว่างจากเสียงได้ จมูกได้กลิ่น

ลึนรู้รูป ภายได้สัมผัสเย็นร้อนอ่อนแข็ง จิตได้รับธรรมารมณีก้อดกลั่นอดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้ไม่ไปยุ่งกับเขาแล้วก็ว่างได้จากสิ่งเหล่านั้นเนียเป็นนียยานิกธรรมนำสัตว์ให้พ้นทุกข์ได้จริงเพียงบาทหนึ่งคาถาหนึ่งเนียเราจะเห็นความอัศจรรย์ในปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าเราเนียเกี่ยวเนื่องหมดเลย แต่ถ้าเราไม่ได้คิดพิจารณาาก็รู้ไม่เห็นไม่ได้ ได้รู้จักแต่ชื่อว่เอา! เป็นอย่างนี้ชนิดเป็นอย่างนี้โสร็จจะเป็นอย่างนี้หรือ หิริโอตตัปปะเป็นอย่างนี้ หิริความละอาย โอตตัปปะความเกรงกลัวต่อบาปเป็นอย่างนี้ แล้วมันก็ไม่ยากที่จะทำให้จิตว่าง เพียงแต่เรารู้เหตุผลแล้วว่าความว่างนั้นแหละเป็นมรรคเป็นหนทางที่จะเข้าถึงความพ้นทุกข์ แล้วเราตาเห็นรูปร่างแล้วเราก็อ้างจากรูปบริสุทธิ์จากรูปแล้วก็วิมุตติหลุดพ้นจากรูปไปเลยต้องว่าอย่างนี้ เห็นมัยไม่ใช่ธรรมดานะไม่ใช่ว่างธรรมดานะ(หิวเราะ)ต้องชี้ให้เห็นชัดลงไปเนีย สามารถว่างได้ก็ไปนิพพานได้เลยต้องว่าอย่างนี้ไม่ใช่ธรรมดา ถ้าจิตเราว่างได้เนียหูได้ยินเสียงรู้เสียงก็ว่างจากเสียง เสียงนั้นก็ไม่มีมาประทับอยู่ในจิตทั้งรูป หรือเสียง กลิ่น รส โณ ฌฐัพพะ ธรรมารมณไม่สามารมาอยู่ทีจิตเราได้เพราะเรารู้ว่ารูปนั้นไม่เที่ยง รูปนั้นเป็นทุกขรูปนั้นเป็นอนัตตารูปนั้นก็ไม่สมควรที่จะมาอยู่ในจิตใจเรา ใจเราก็ไม่สมควรที่จะไปยึดติดในความไม่เที่ยงของรูป ของเสียง ของกลิ่น ของรส ของสัมผัส ของธรรมารมณแล้วเราก้จะได้ไม่เป็นทุกข์เพราะรูป เพราะเสียง เพราะกลิ่น เพราะรส เพราะโณฐัพพะ เพราะธรรมารมณเนียรูป เสียง กลิ่น รส โณฐัพพะ ธรรมารมณไม่ไปอยู่ในจิตเรา จิตเราไม่ไปอยู่ในรูป รส กลิ่น เสียง ธรรมารมณจิตเราก้ว่างแล้วเห็นมัย แค่นี้เองไม่ใช่ของยากเลย แต่ที่ยากก็เพราะเราไม่รู้ไม่มีผู้รู้มาบอกเรา เพราะฉะนั้นการที่จะทำจิตให้ว่างนั้นนะ เมื่อเราพิจารณาเรื่องอนิจจัง ทุกขัง อนัตตานิเยใคร่ก็หลีกเลี่ยงไม่พ้นแน่นอน อนิจจังแน่นอน ทุกขังแน่นอน อนัตตานิเยแน่นอนคือแก่เจ็บตายแน่นอนต้องว่างอย่างนี้ แต่เราจะให้พ้นจากแก่ เจ็บตายได้ยังงัยเราก้ต้องทำจิตให้ว่างนั้นแนแล้วเราก้ถามว่าความว่างมีความแก่ไหม?(หิวเราะ)ต้องว่าว่างแก่อีก ว่างเจ็บมัย ว่างตายมัยนั้นนะต้องว่าความตายไม่มีในความว่าง ความว่างไม่มีความเจ็บ ไม่มีความแก่ ไม่มีความตายนั้นแน เพราะฉะนั้นความว่างจึงพ้นจากแก่เจ็บตาย ความว่างนั้นจึงจะไปนิพพานได้เนียต้องบอกให้รู้เนีย ไม่ใช่ของยากเลยเห็นมัยที่พระอาจารย์พูดเนียพูดแต่ของง่าย ๆ ก็เพราะพระอาจารย์กลั่นกรองมาดีแล้วต้องว่าอย่างนี้จึงเอามาสอนได้ก็ตัดไ้อ้เชือดทิ้งไปให้หมดไ้อ้ส่วนประกอบต่างๆที่จะให้ยากให้สงสัยให้ลังเลเนียทิ้งไปหมดเลยเอาเหลือแต่สุดยอดว่างมาสอนอย่างเดียว ว่าเนียมาทำความเข้าใจที่นี้เราก้เห็นทางแล้วเห็นมัย คำว่าเห็นทางก็คือเห็นนะเออ! คือรู้ว่าทางนิพพานไปทางไหนไปทางนี้แล้วรู้จักทางนิพพานแล้ว เราไม่ม่งมายแล้วใครจะมาสอนดียังงัยกูไม่เอาแน่นอน พระอาจารย์นี้ฉลาดในการสอน (หิวเราะ)เอาสูงสุดมา ของยากที่ใครเห็นยากรู้ยากมาสอนให้ง่ายนี้ ไม่เคยได้ยินได้ฟังเลยนี้ต้องว่าอย่างนี้แล้วเราจะไปเอาของคนอื่นมาให้เสียเวลาทำไมต้องว่าอย่างนี้ จะได้ว่าเออ! พระอาจารย์นี้รู้แจ้งเห็นจริงเข้าใจชัดต้องว่าอย่างนี้ไม่ต้องเสียเวลาอีกต่อไป เพราะฉะนั้นถือว่าเป็นมรรคเป็นหนทางทางนี้เป็นหนทางเข้าสู่ความพ้นทุกข์เข้าสู่พระนิพพานได้จริงต้องว่าอย่างนี้ เพราะเป็นทางพระพุทธเจ้านะไม่ใช่ทางของพระอาจารย์ พระอาจารย์ไปตามรู้พระพุทธเจ้ามา ไปศึกษามา ต้องยกยอดสูงสุดต้องถวายเป็นพระพุทธบูชาแล้วจะไปถวายเป็นอื่นก็ไม่เหมาะสมต้องว่าอย่างนี้ เพราะพระองค์เป็นผู้ตรัสรู้ธรรมแล้วนำธรรมเหล่านั้นมาสั่งสอนชนทั้งหลายที่เกิดมาสุดท้าย คำว่าชนเกิดสุดท้ายภายหลังก็คือพวกเรานี้แหละ แม้พระองค์ปรินิพพานไปแล้วแต่คำสอนของพระองค์ยังอยู่เนียเพื่อเป็นประโยชน์แก่ชนผู้สุดท้ายภายหลังหรือเกิดมา

สุดท้ายภายหลังเนี่ยเป็นอย่างนี้เตี๋ยเอะ! ทำไมพระองค์บางคนไปอ่านพบว่าเออ! สุดท้าย ภายหลังเป็นยังไง ชนสุดท้ายภายหลังหรือในันร่นลูกร่นหลานร่นเหลนถ้าร่นพ่อร่นแม่ร่นเราเนี่ยยังจำทรง แนะนำสั่งสอนมีลูกมีหลานมีเหลนก็สอนมันไปอีก มันก็สืบทอดไปแม้มันเกิดมาที่หลังมันก็รู้ได้ต้องว่าอย่างนี้ สำคัญที่พ่อแม่มันต้องรู้จริงต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)รู้จริงเห็นแจ้ง ประจักษ์ใจ ไม่ลังเลสงสัยได้อีก เนี่ยเป็น ปัญหาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ที่ไม่ใช่เรื่องยากอะไรเลย ที่พระองค์ก็บอกพระอาจารย์พระองค์เคยลงมา บอกว่าของพระองค์เนี่ยง่ายแต่ครูบาอาจารย์ยุคนี้สมัยนี้เนี่ยทำของยากให้เป็นของง่ายเนี่ยพระองค์ตรัส กับพระอาจารย์อย่างนี้ พระอาจารย์ก็พยายามพิจารณาใคร่ครวญ พยายามคิดของยากให้เป็นของง่าย ตามพระพุทธโฆษาทที่พระองค์ตรัส เดิมทีพระอาจารย์ก็พิจารณาว่าพระองค์แสดงไว้สามระดับ สุขา ปฏิปทา ขิปปาภิญญา ปฏิบัติง่ายด้วยรู้ได้เร็วด้วยก็มี สุขา ปฏิปทา ทนฺธาภิญญา ปฏิบัติง่ายรู้ได้ช้าก็มีเนี่ย แล้วก็ ทุกฺขา ปฏิปทา ขิปปาภิญญา ปฏิบัติยากรู้ได้เร็วก็มี ทุกฺขา ปฏิปทา ทนฺธาภิญญา ปฏิบัติยากรู้ได้ช้า ด้วยก็มี เพราะฉะนั้นเมื่อพระองค์ตรัส เรารู้พระพุทธโฆษาทตรัสอย่างนี้แล้ว เราก็ต้องมาใช้เหตุผลว่าทำยังไง เราจึงจะรู้ ใช่ว่าปฏิบัติง่ายด้วยแล้ว รู้ได้เร็วด้วยเนี่ยจะทำยังไงจะพิจารณายังไงเนี่ย ก่อนเนี่ยอาตมาเคย ปฏิบัติยากมาแล้วเรื่องเพ่งผงดเพ่งผดากลินอะไรพวกเนี่ยอาตมาเรียนทั้งกลินนอกกลินในฝึกมาแล้วทั้งนั้น เลยเนี่ยยืน เดิน นั่ง นอนเนี่ยจิตพิจารณาตลอด อยู่ในป่าในเขาไม่ต้องไปสนใจใครเนี่ยอาตมาเนี่ยฝึก มาแล้วทั้งกลินนอกกลินในให้รู้ไว้ แต่อาตมาไม่ได้ติดยึดเรื่องฤทธิ์เดชอะไรเนี่ย เอามาพิจารณาเป็นธรรมให้ มาแตกฉานทั้งธรรมภายในธรรมภายนอกเนี่ย เนี่ยจะได้เป็นเหตุผลตรงตามปัญญาของพระพุทธเจ้าเนี่ย ที่ว่าปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้อง ก็คือเหตุผลภายในเหตุผลภายนอกเนี่ย ยังมีความวิจิตรพิศดารอีก เยอะแยะมากมายเลยแต่ไม่มีใครเข้าถึงและไม่มีใครมาถามอาตมา แต่อาตมาได้คิดไว้สำเร็จเรียบร้อยแล้ว เป็นสูตรสำเร็จไปหมดแล้วต้องว่าอย่างนี้ เพราะฉะนั้นไม่ต้องไปเสียเวลาอีกเนี่ย เพราะฉะนั้นเราแล้วต้อง ถามว่าโยมเนี่ยชี้เก็ยจใหม่หรือเคยชี้เก็ยจบ้างหรือเปล่า(หัวเราะ)ถ้าโยมเคยชอบชี้เก็ยจโยมเคยชี้เก็ยจมา เนี่ย ของพระอาจารย์เนี่ยเอาชี้เก็ยจแก้ชี้เก็ยจคือชี้เก็ยจเห็นชี้เก็ยจได้ยินชี้เก็ยจสุดดมชี้เก็ยจสัมผัสให้มัน ว่างไปหมดเลยอาศัยความชี้เก็ยจเนี่ย แน่ไหม? เขาเรียกเอาเกลือจิ้มเกลือ หนามบ่งหนามเพชรตัดเพชร ต้องเอามาแบบนี้เนี่ยแล้วมันก็ใช้ได้แต่มันต้องชี้เก็ยจจริงๆ(หัวเราะ)แล้วมันก็ได้ผลเนี่ย เราชี้เก็ยจที่จะมี ทุกข์เราจึงไม่อยากจะเห็นไม่อยากจะยินไม่อยากจะรับทราบไม่อยากจะรู้สึก็ไม่อยากจะกินไม่อยากจะสัมผัสเนี่ยเพราะ เราชี้เก็ยจทุกข์ ต้องขับถ่ายอะไรอีกเยอะแยะเลยเห็นมัยว่าเป็นทุกข์ขนาดไหนการกินการอยู่อะไรทุกข์ ทั้งนั้นเลย เขาเรียกนิพัตทุกข์ทุกข์เนื่องเนี่ยเป็นอย่างนี้ ถ้าเราหัดชี้เก็ยจกินชะบั้งการขับถ่ายก็ น้อยลง(หัวเราะ)แต่เนี่ยเราทนได้หรือเปล่าทนหิวได้หรือเปล่าต้องฝึกทั้งนั้นเลยต้องว่าอย่างนี้ เพราะฉะนั้น เรารู้ว่าเนี่ยเออ! เป็นเรื่องของปัญญาทั้งนั้นเลยอุบายปัญญาของพระพุทธเจ้าทั้งนั้นเลยต้องว่าอย่างนี้เห็น มัย เลยเที่ยงห้ามกินไม่งั้นคือไม่ได้ได้แค่ศีล๕(หัวเราะ)นี่ก็เป็นอุบายพระองค์ แล้วพระองค์บวชมาแล้วศีล ๒๒๗เป็นจุดคงค์วัตรเนี่ยฉันมือเดียว ฉันในที่นั่งลุกไปแล้วก็ไม่ต้องไปกินอีก เป็นอุบายอุกังคะแปลว่าชูดเกล้า เหมือนกับสิ่งที่ไม่เรียบไม่ร้อยไม่สวยไม่งามให้เรียบร้อยดูงามนั้นนะอุกังคะจิตของท่านสวยงามไม่ใช่ ภายนอกถึงไปใส่หม้อผ้าคลุมฝุ่นสกปรกอะไรขนาดไหนแต่จิตของท่านก็สงบเงียบไม่มีทุกข์เพราะฉะนั้นเรา จะได้ว่าปัญญาเป็นอย่างนี้ เนี่ยปัญญาบารมีของพระพุทธเจ้าเนี่ยมากมายเลยเชื่อมโยงไปหมดเลยต้องว่า

อย่างนี้ ถ้าพูดเนี่ยทั้งวันทั้งคืนบัญญัติธรรมของพระองค์เนี่ยอย่างพวกเรานี้พรณาไม่รู้จบ (หัวเราะ) ไม่มีทางจบหรอก พระองค์บอกว่าพระสาวกก็เพียงแต่ลมในอุ้งปีกนกเท่านั้นเองไปกระพือที่ก็เกิด ลมที่หนึ่ง(หัวเราะ)แต่ของพระพุทธเจ้าเหมือนห้วงนภากาศเลยเต็มท้องฟ้ามหาสมุทรหรือเต็มห้วงนภากาศ บัญญัติธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นเมื่อเราได้ยินได้ฟังแล้วที่พูดเนี่ยอธิบายหรือทำความเข้าใจเนี่ยเพื่อให้รู้เรื่องของบัญญัติคือเหตุผลที่ถูกต้อง จะได้ไม่ถูกเขาหลอกไม่ม่งายไม่ต้องไปจมอยู่ใน ทุกข์ ในการเวียนว่ายตายเกิด เราก็จะได้รู้ว่าเอา! บัญญัติว่านี่บัญญัติทำไมเบาแต่ว่ามันหนักนะได้ยินแต่ บัญญัตินี้หนักแต่เอ๊ะ! ทำไมพระอาจารย์พูดเรื่องบัญญัติแบบนี้ทำไมมันเบา(หัวเราะ)เพราะอะไรเพราะหยิบ เอามาเท่าที่โยมเข้าใจต้องว่าอย่างนี้สามารถฟังแล้วรู้เรื่องไม่ใช่พูดเท่าไรไม่รู้เรื่อง ใช้ไม่ได้เสียเวลาพูดด้วย เสียเวลาฟังด้วย เพราะฉะนั้นต้องพูดให้โยมเข้าใจเนี่ยเหตุผลคือบัญญัติถูกต้องเป็นอย่างนี้ ถ้าเราชำนาญ แล้วเราโอ! นั่นแหละข้ากัณฑ์มันของใจของหูของจิตแล้วมันก็เป็นญาณความรู้เป็นความสามารถเฉพาะตน เลย เราฟังมาแล้วเยอะเยอะมากมายที่นี้เรามาใช้ประโยชน์เราจะทำอะไรก็ให้เหตุผลก่อน ไม่ใช่อารมณ์นะ ต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)ต้องบอกอย่าไปใช้อารมณ์ ใช้อารมณ์คือใช้รูป ใช้เสียง ใช้กลิ่น ใช้รส ใช้โณภูริัพพะ แต่ต้องใช้เหตุผลว่าการที่เราจะใช้อารมณ์ชนิดไหนมาเพื่ออะไรเนี่ย เหมือนกับอารมณ์เป็นบาตรคือฟุ้ง รูป เป็นอารมณ์หรือฟุ้งกลิ่นเป็นอารมณ์ เราจะต้องรู้ว่าเราเอามาทำประโยชน์อะไรให้พวกนี้ได้ยากด้วยแล้ว แก้ไขยากด้วยให้รู้ไว้ด้วย พวกกสิณฉานเนี่ย ทั้งฉานทั้งกสิณเนี่ยเพิกยากถอนยาก แต่สำหรับผู้รู้แล้วตั้งใจ จะถอนแล้วไม่ยาก ทำจิตให้ว่างอย่างเดียวเนี่ย มันล้างหมดเลยต้องว่าอย่างนี้ จำเอาไว้ให้ดีนะ ก่อนเนี่ยครู บาดอาจารย์สมัยเก่าเนี่ยเพิกกสิณถอนกสิณผ่ากสิณแล้วทำทุกวิธีการแต่ก็แก้ไม่ได้ จมอยู่ในฉานในกสิณ อยู่อย่างนั้นนะถ้ามาได้ยินมาได้เจอพระอาจารย์เนี่ยแก้หมดเลย ขนาดพวกจบไตรเพทพระอาจารย์ถามว่า ท่านเรียนจบไตรเพทในคัมภีร์พราหมณ์ทั้งหมด แต่ท่านแก้ **อวมงคลอุบาทว์ญโรธปริยัตญโรเสเนียดัจญโร กาลกณิ** ได้ไหม? เขาบอกแก้ไม่ได้ พระอาจารย์ก็บอกแล้วไปเรียนมันทำไมแก้ไม่ได้เรียนผูกแล้วเรียนแก้ ไม่ได้ ใช้ไม่ได้ ไม่ใช่ประโยชน์สูงสุดไม่ใช่ดี เป็นแค่พิธีกรรมพราบันไปอย่างนั้นเองเพื่อเจ้อ แล้วเขาก็ย้อน ถามแล้วท่านแก้ได้ไหม..ได้ซิทำไง..ว่าง(หัวเราะ)แก้ได้หมดเลยได้ **พวกอัปปริยัตญโร** พวกนั้นถ้าเราว่างแล้ว หายจ้อยหมด **อวมงคลอุบาทว์ญโรเสเนียดัจญโรอัปปริยัตญโร** ไม่ต้องไปสะเดาห้ต่อชะตาอะไรอย่าไป เชื่อโกหกทั้งนั้น ถ้าทำจิตให้ว่างแล้วเราก็ไม่ต้องกังวล เราจะได้รู้ว่าไม่โดนหลอก เหมือนพระพุทธเจ้าสอน เราให้ทำจิตให้ว่าง นิพพานัง ปรมัง สุธญญังให้ไปนิพพานอย่างเดียว แล้วจะได้ไม่ถูกใครหลอกเราอีกคำว่า หลอกคือหลอกหลวงนะ พูดสั้นว่าหลอกเฉยๆ ถ้าพูดหลอกเฉยๆนี่นะผีหลอก(หัวเราะ)ต้องว่าให้พวกผีทั้งนั้น มาหลอกเราเนี่ยต้องว่าอย่างนี้ ที่นี้เราก็ไม่เอาไม่ยอมให้ใครมาหลอกไม่ยอมให้พี่มาหลอกไม่ยอมให้คน มาหลอก คนที่หลอกเขาเรียกคนผีนะ(หัวเราะ)เพราะฉะนั้นเราต้องทำจิตให้ว่างเราจะได้ไม่โดนหลอกเนี่ย บัญญัติเหตุผลที่ถูกต้อง เป็นความสำคัญของพระพุทธเจ้าที่พระองค์สามารถ ไม่ถูกใครหลอกง่ายๆแล้ว พระองค์ยังสอนคนที่สอนได้ทุกชั้นทุกระดับ เห็นมีสาวกพระพุทธเจ้าไม่เลือกษัตริย์ พราหมณ์ แพทย์ ศูทรามาเป็นสาวกพระองค์หมดพระองค์ไม่ได้เลือกอะไรเลย ถ้าใครเข้าใจธรรมะพระองค์ได้หมดพระองค์ ไม่ได้เลือกที่รักมักที่ชังมีใจว่างใจบริสุทธิ์ถ้าใครไม่ว่างก็ถือว่าใจไม่บริสุทธิ์ต้องว่าอย่างนี้ที่เขาเรียกบริสุทธิ์ ใจหมายถึงความว่างนั่นแหละแต่มันพูดเรื่องบริสุทธิ์ใจแต่ไม่รู้เรื่องความว่าง นั่นแน่มันก็เลยม่งายไปยึด

ติดความบริสุทธิ์ใจแทนที่จะพันทุกข์ก็กลับมีทุกข์เพิ่มอีกต้องมีความระมัดระวังจะให้ความบริสุทธิ์อย่างไร ทำให้ใครเชื่อถืออะไรคนละอีกเรื่องต่างหากต้องว่าอย่างนี้ เพราะฉะนั้นปัญญาที่เนี่ย พระองค์มีเหตุผลแล้วพระองค์ก็มาใช้เหตุผลในทาน เหตุผลในศีล เหตุผลในเนกขัมมะ เหตุผลในปัญญา เหตุผลในวิริยะ เหตุผลในขันติ เหตุผลในสัจจะ เหตุผลในอธิษฐาน เหตุผลในเมตตา เหตุผลในอุเบกขาเนี่ย ถ้าเรารู้จักแยกออกมาแล้วไม่มีอะไรเลยว่างหมด ปัญญาในทานก็เพื่อว่าง ปัญญาในศีลก็เพื่อว่าง ปัญญาในเนกขัมมะก็เพื่อว่าง ปัญญาในปัญญาคือรู้ว่างเพื่อให้รู้ว่างไม่ลั้งเลงสยอีกไม่ต้องมาเวียนมาใช้เหตุผลพิจารณาอีก ปัญญาในปัญญาเนี่ยเขาเรียกปัญญาในปัญญา ปัญญาในวิริยะ ปัญญาในขันติ ปัญญาในสัจจะ ปัญญาในอธิษฐาน ปัญญาในเมตตา ปัญญาในอุเบกขาล้วนต้องใช้เหตุผลทั้งหมดเลยเหตุผลนั้นคืออะไรเหตุผลนั้นเพื่อให้ว่าง ทำอย่างไรจึงจะว่างได้ เราทานให้ไปแล้วว่างยังไง ? หมดกระเป๋าสตางค์ของหมด(หัวเราะ)ก็ว่างไปจากกระเป๋าแล้วเห็นมียี่สิบละแวนแล้วก็ว่างหมดไม่เข้าใกล้แล้วคนไม่ทำอะไรไม่ทำบาปละแวนแล้วก็ว่าง เนกขัมมะอดใจในทานในศีลแล้วก็ว่างดับเบิ้ลว่างต้องใช้คำว่าดับเบิ้ลว่างคือเอาทานบวกศีลต้องว่าอย่างนี้ดับเบิ้ลว่าง อย่างนี้ปัญญาในทานในศีลก็เพื่อว่างในเนกขัมมะก็เพื่อว่างอดใจเพื่อว่างแล้วก็วิริยะในทานในศีลก็เพียรเพื่อว่าง ขันติอดทนในทานในศีลในเนกขัมมะก็เพื่อว่าง สัจจะมีความจริงใจในทานในศีลก็เพื่อว่าง อธิษฐานปรารถนาให้มีทานมีศีลมีเนกขัมมะก็เพื่อว่าง อธิษฐานเพื่อให้มีทานมีศีลมีเนกขัมมะก็เพื่อว่าง เมตตารักใคร่ในทานในศีลในเนกขัมมะก็เพื่อว่าง แทนที่จะไปรักหนุ่มรักสาวก็มารักพวกนี้แทน(หัวเราะ)รักเหมือนกันแต่คนละระดับเห็นมัย ประมวลมาเลยรักให้มากแล้วเราจะได้อ่างเมตตา รักใคร่ในทานในศีลแล้วก็ว่าง อุเบกขาวางเฉยในสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งภายในภายนอกได้นั้นแน่ก็สรุปลงสูงสุดก็ว่างอย่างบริสุทธิ์ทั้งภายในภายนอก ไม่ต้องมาเสียเวลาตามขั้นตอนอีกต้องว่าอย่างนี้ เพราะอุเบกขาตัวนี้เป็นตัวละโมหะความหลง พอรู้เหตุรู้ผลรู้ดีรู้ชั่วรู้คุณรู้โทษรู้จักประโยชน์ไม่ใช่ประโยชน์แล้วๆ ว่างเฉยได้เนี่ยละโมหะความหลง เห็นมัยอันนี้ต้องชี้ให้ชัด ไม่งั้นก็เดี๋ยวกูเบกขาคำว่าอุเบกขาวางเฉยแล้วก็ไม่่นามีคำอธิบายอะไรอีก(หัวเราะ)แต่พระอาจารย์ก็ยังเอามาอธิบายได้อีก ว่างเฉยกับอะไร? ก็คือเหตุผลนั้นแหละต้องว่างเฉยแล้วรู้เหตุผล เรารู้เหตุผลของดีของชั่วของบุญของบาปของคุณของโทษของประโยชน์ ไม่ใช่ประโยชน์ เหตุที่เราอุเบกขาเนี่ย เรารู้แล้วเราจึงวางเฉย ถ้าไม่รู้ไปวางเฉยไม่ได้ เป็นโมหะความหลงอีกเดี๋ยวกก็ต้อไปเอามาอีก เนี่ยเป็นความไม่ตี เพราะฉะนั้นเราจะต้องใช้ปัญญาแบบนี้ ปัญญาสูงสุดยิ่งละเอียดขนาดไหนเป็นปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าเนี่ย สามารถเอาอาสวะกิเลสให้หมดไปจากใจของพระองค์ได้ อาสวะกิเลสก็รู้จักทำอารมณ์ให้สิ้นไปเนี่ยปัจจุบันนี้อาตมาต้องใช้คำว่าทำอารมณ์ให้สิ้นไปไม่จั้นถ้าไปพูดถึงญาณ บุพเพนิวาสานุสติญาณต้องระลึกไปต้องใช้สติมากมายเลยระลึกไปตามเหมือนกับที่พระองค์นั่งภายใต้โพธิ์ตรัสรู้รัตนบัลลังค์แล้วพระองค์ก็คิดย้อนหลังไป ก่อนจะมานั่งตรงเนี่ยมาจากไหน ได้รับหญ้าจากโสถติยะพราหมณ์ ๘กำมือ แล้วก่อนจะมาได้รับหญ้าแล้วมาจากไหนถามไปเรื่อยๆจนระลึกได้ไปเป็นบุพเพนิวาสานุสติญาณระลึกไปว่ากว่าพระองค์จะลงมาเกิดนี้มาขึ้นดุสิตแล้วก็ระลึกไปมากมาย ก่อนที่จะไปเกิดบนดุสิตเนี่ยทำอะไรมาเนี่ยจึงได้เห็นจุดเกิดอะไรมากมายก่ายกองทำยสุดก็ยามสุดทำยพระองค์ก็ประมวลมาเนี่ยทั้งบุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณเพราะมันเป็นอารมณ์ทั้งหมดเลยต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)ทำอารมณ์ที่รู้เนี่ยให้หมดไปสิ้นไปเนี่ยจึงเรียกว่าอาสวัภยญาณทำความรู้ให้สิ้น

ไป ทำญาณความรู้ให้สิ้นไป ที่รู้มาทั้งหมดนะให้ว่างไปให้หมด ให้อาสวะคือรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณฺเณที่เคยมารู้มาแล้วทั้งหมดให้ว่างไปให้หมดหรือดับไปให้หมดหรือหายไปให้หมดนะ ถ้าดับก็เรียกนิโรธะความดับ ดับอารมณฺเณไปให้หมด ว่างไปให้หมด นั่นแหละจึงจะเป็นอัสวักขยญาณแล้ว พวกโยมจะมีปัญญาระลึกได้อย่างพระพุทธรูปเจ้าหรือเปล่า(หัวเราะ) เพียงแค่วันนี้เจี๊ยะข้าวก็ค้ำยงไม่ได้ระลึกกันเลย(หัวเราะ)แล้วจะไปมีสติปัญญาจะไประลึกได้ของพระองค์ได้ขนาดไหน แล้วจะไปเทียบกับพระพุทธรูปเจ้าได้อย่างไร แล้วใครจะไปปรามาสลบหลู่ดูหมิ่นความรู้พระพุทธรูปเจ้าได้อย่างไรนั่นแหละที่อาตมาจึงบอกว่าไอ้พวกนี้โงกว่าเต่าล้านปี(หัวเราะ)ที่ว่าชี้ให้เขาเห็นนะไม่ได้ว่าเขาลอยๆนะเอาเหตุผลมาให้เขาฟังได้ด้วย(หัวเราะ)บอกไอ้เต่าล้านปีใครๆก็รู้ว่าเต่าโง่ใครๆเขาก็ไม่เคยมาลบลู่ดูหมิ่นพระพุทธรูปเจ้าพระธรรมเจ้าพระอรหันต์เจ้าเห็นมัย ไอ้พวกนี้ยังไม่รู้เรื่องอะไรเลยยังมาลบลู่ดูหมิ่นพระพุทธรูปเจ้าพระธรรมเจ้าพระอรหันต์เจ้าเนี่ย พระอาจารย์จึงว่าไอ้เนี่ยโงกว่าเต่าล้านปีอีกเนี่ยไม่ได้ไปว่าเขาลอยๆนะเรามีเหตุผลมาให้เขารู้ด้วยเนี่ยว่าเขาโง่เพราะอะไร(หัวเราะ)เพื่อเขาจะอายุยืนขึ้นมามีหรืออดตปปะขึ้นมาก็จะได้ ภูไม่ยอมโง่แบบเต่าแล้วเลิก(หัวเราะ)จะได้ขยับเขยื้อนกันมาใช้เหตุผลมาศึกษาเล่าเรียนพุทธโอวาทว่าคืออะไร ประพฤติปฏิบัติแล้วมีผลเป็นอย่างไร ปฏิบัติผลทำจิตให้ว่างได้อย่างบริสุทธิ์สะอาดแล้ว ไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดเนี่ยเข้าสู่พระนิพพานเพราะจิตว่างหมดบริสุทธิ์ เพราะฉะนั้นเมื่อเราทุกคนรู้อย่างนี้แล้วก็จะได้มีกำลังใจในการที่ประพฤติปฏิบัติเพราะไม่ใช่ของยาก ที่อาตมาว่าใครๆก็บอกแห่ม! ยากๆอาตมาบอกไอ้! การเลี้ยงลูกเลี้ยงเมียเลี้ยงสามีให้อยู่ในโอวาทยากกว่าหรือทำจิตให้ว่างง่ายกว่า(หัวเราะ)ถ้ายกตัวอย่างมาเทียบกันแล้วมันจะต้องว่าเออ!จริง..การที่เลี้ยงลูกเลี้ยงบุตรภรรยาสามีมีความสุขเนี่ยยากมากเลยไอ้เนี่ยเราทำใจให้ว่างก็เพื่อตัวเองไอ้เนี่ยเราทำเพื่อคนอื่นเนี่ยยากแน่นอน กว่าที่จะเอาออกเอาใจให้ถูกอกถูกใจเขานี้กว่าจะได้คำชมมาสักคำเนี่ยมันยากมากๆ(หัวเราะ)เนี่ยจะได้รู้ว่าเออ! ทำจิตให้ว่างไม่ใช่ของยากของง่าย เนี่ยต้องรู้ความจริงอย่างนี้ต้องชี้ให้เขาเห็นไม่งั้นเขาจะว่ายากทั้งนั้นเลยนะ ถ้าเมื่อว่างมันยากแล้วก็นิพพานก็กลายเป็นของยากใช้ใหม่ ที่นี้เราบอกว่าว่างนี้ง่าย เราบอกว่าว่างง่ายนิพพานก็เลยกลายเป็นของง่ายเลย ไม่ใช่ของยาก ทุกคนทำได้เพราะอยู่ที่ใจของคนอยู่แล้ว ไม่ใช่อยู่ที่ไหนอยู่ที่ใจทุกคนให้ว่างๆจากอะไรก็ว่างจากรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณฺเณนี้แหละ จะได้ว่างเปล่าจากพ่อ จากแม่ จากพี่ จากน้อง จากบุตรภรรยาสามี ว่างเปล่าจากทรัพย์สินสมบัติ เนี่ยว่างแล้วก็เบาแล้วที่นี้ กายเบาจิตเบา ที่นี้แล้วเราก็ชอบความสุขความสงบที่เกิดจากเขาเรียกนิพพานัง ปรมัง สุขขังหรือเรียกว่านิรามิสสุขหรือสุภาภิเสสนิพพานเนี่ยที่ทำให้รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณฺเณให้สิ้นไปเนี่ยบางคนชอบติดเลยไม่อยากจะอยู่กับใครเลยที่นี้ไม่อยากเห็นไม่อยากได้ยินได้ทราบได้รู้สึกอีก เป็นความทุกข์เป็นความยากเป็นความลำบากกาย เป็นความลำบากจิต เตี่ยเขาถามก็ต้องพูดว่าเอ๊ะ! มันโกหกหลอกลวงเราอีก มาแกลังถามอย่างนั้นอย่างนี้(หัวเราะ)ทำให้เสียเวลาเราคุยกับมันอีกแล้วก็ยังไม่อยากเห็นมันเลยไม่อยากจะ ตอนทีพระองค์ปรินิพพานพระอานนท์ก็ถามว่าควรจะทำปฏิบัติกับสตรีเพศอย่างไรดีพระพุทธรูปเจ้าข้า อย่าเห็นชะเลยอานนท์ ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องเห็นละพระพุทธรูปเจ้าข้า อย่าพูดอานนท์ถ้ามีความจำเป็นจะพูดละพระพุทธรูปเจ้าข้า ต้องพูดธรรมมีคาถาระวังอย่างให้มีจิตดำกฤษณาเกิดขึ้นพระองค์สอนไว้เลยคำว่าไม่ให้ดำกฤษณาก็คือไม่ให้คิดไปในทางอกุศลเพราะว่าดำกฤษณาเนี่ยคืออกุศล ธรรมที่เป็นกุศลก็คือธรรมขาวไอ้เนี่ยธรรมดำจำไว้ให้ตึนเตี้ย

ไปอ่านแล้วก็ไปมุงายอีกว่าเออ! คำกฤษณาก็หมายถึงว่าอย่างไรให้มีใจกุศลเกิดขึ้นหรือทำให้เห็นผิดเป็นชอบอะไรพวกเนี่ย ให้รู้เอาไว้เนี่ยเป็นพระพุทธรูปหรือว่าเป็นคำสอนก่อนบรินิพพานก็รวมทั้งหมดนะทั้งรูปทั้งเสียง คนมีปัญญาอย่างพระอานนท์แล้วคำเดียวรู้เรื่องต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ) แทนที่เห็นสตรีไม่ว่าเห็นรูปอะไรหมดเลยสิ่งสวยงามๆหรืออะไรก็ช่างเหอะ ได้ยินเสียงไพเราะอะไรก็สรุปลงหมดเลย วางเฉยหมดเลย ไม่ไปเกี่ยวเนื่องไม่จำเป็นไม่ต้องไปเสวนาหรือเข้าไปใกล้ต้องว่าอย่างนี้ นั่นนะทำให้จิตคิดผิดทำให้จิตไม่ว่างพวกเนี่ยเห็นมัยพูดไปมาเนี่ยจบครบชั่วโมงแล้วนะเนี่ยเห็นมัยมีอะไรใครอยากจะถามบ้าง...เนี่ยแสดงปัญญานะเนี่ยปัญญาบารมี(หัวเราะ)แต่ต้องแสดง เห็นมัยผิดจากปัญญาทุกครั้งเห็นมัยเนี่ยครั้งที่๘ แล้วนะเนี่ยต้องมาเป็นแบบนี้ต้องมาอธิบายแบบนี้ใครสงสัยเรื่องปัญญาอีกถามได้เลยที่นี้เห็นมัยเนี่ยเลยครบชั่วโมงแล้วต้องว่าอย่างนี้ ใครมีอะไรสงสัยเรื่องปัญญาอีก ญาณความรู้ก็ได้ถามได้ทุกเรื่อง...ต้องบอกว่างไปแล้วชั่วโมงหนึ่ง(หัวเราะ)ยังมีใครไม่เข้าใจอีก เนี่ยถามได้ไม่ต้องกลัว พระอาจารย์ไม่ว่าใครอยู่แล้ว เพราะทุกคนจิตไม่เสมอกัน ปัญญาไม่เสมอกัน ความสามารถไม่เสมอกันเพราะฉะนั้นอาตมาก็พยายามจะเสียสละคำพูดหรือเสียสละเวลามาชี้แจงเนี่ยเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมความยุติธรรมเกิดขึ้นคือให้ได้รู้เท่าๆกับอาตมาต้องว่าอย่างนี้เท่าที่อาตมารู้(หัวเราะ) มีอะไรใครอยากรู้บ้างถามไม่ต้องเกรงใจ เห็นมัยเนี่ยเนี่ยขนาดไหนทำทนายใช้พระอาจารย์ทำทนายพวกโยมเพราะอาตมาไม่ห่วงแล้วไม่ต้องกลัวว่าถามแล้วก็กลัวจะตอบไม่ได้ด้วยไม่ต้องกลัวโยมคิดได้สี่ล้นห้าล้นข้อขนาดไหนก็ลองดู(หัวเราะ)เห็นมัยง่ายไหมหมดไปแล้ว ชั่วโมงหนึ่ง....

ชนะชัย เมฆา ผู้ถอดความและจัดพิมพ์

วันจันทร์ที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เวลา ๒๔.๒๗ น.